

— INHOUD

06 Inleiding

08 KLEUR & VERF

- 10 De kleurencirkel
- 12 Warme & koude kleuren
- 14 Jouw kleurenpalet
- 16 Verfsoorten
- 18 Kies je verf
- 20 Meng je verf
- 22 Andere soorten waterverf

24 MATERIALEN & WERKPLEK

- 26 Papiersoorten
- 28 Kies je papier
- 30 Penselen
- 32 Gereedschap
- 34 Werkplek

36 WATERVERF COMBINEREN MET ANDERE MEDIA

- 38 Waterverf met potlood: vogel
- 40 Waterverf met Oost-Indische inkt: radijs
- 42 Waterverf met oliepastel: vrouw in gestreepte jurk
- 44 Waterverf met pastelkrijt: hoge hakken met sokken
- 46 Waterverf met aquarelpotlood: kever
- 48 Waterverf met houtskool: mode-illustratie
- 50 Waterverf met borduurwerk: zwanen

52 TEXTUREN

- 54 Texturen creëren
- 56 Collage: compositie van vogels
- 58 Silhouet: uit papier gesneden bloem
- 60 Legpuzzel: vrouwenfiguur

**62 WATERVERF GEBRUIKEN
MET ANDERE MATERIALEN
& VOORWERPEN**

- 64** Kam: catwalk-illustratie
- 66** Tandborstel: haan
- 68** Zout: textuur
- 70** Bleekmiddel: patroon
- 72** Maskeervloeistof: ananas

74 TUTORIALS

Voedsel

- 76** Waterverf met tekenpen en Oost-Indische inkt: artisjokken
- 78** Kleurverloop: groenten
- 80** Stippeffect: paprika & chilipeper
- 82** Waterverf met tekenpen: groenten & fruit
- 84** Waterverf met gekleurde inkten: compositie met vissen

Stilleven

- 86** Eén kleur: rode voorwerpen
- 88** Legpuzzel: stoel
- 90** Realistische stijl: schoenen
- 92** Kleurcontrast: make-up
- 94** Silhouet: vaas

Mode

- 96** Licht & donker: groene jas
- 98** Vloeiende kleuren: rode outfit
- 100** Silhouetten: mode-illustratie
- 102** Verfspatten: twee meisjes
- 104** Sjablonen & collage: figuur

Dieren & natuur

- 106** Abstracte stijl: vogel
- 108** Geometrische stijl: hertenkop
- 110** Weerspiegelingen: flamingo's
- 112** Gebleekte details: bloem
- 114** Vermenging van kleur: walvissen

Stadsgezichten

- 116** Plattegrond: Manhattan
- 118** Silhouetten in silhouetten: kerkgebouw
- 120** Eenvoudige vormen: Londen
- 122** Compositie met collage: Barcelona
- 124** Skyline/weerspiegeling: New York

126 Register

128 Dankwoord

PENSELEN

Penselen zijn het meest gebruikte gereedschap bij het schilderen. Ze verschillen onderling enorm van elkaar als het gaat om kwaliteit, prijs, afmetingen en het soort haar.

Waternverfpenselen kunnen worden gemaakt van synthetisch of natuurlijk haar. Het natuurlijke haar is dan afkomstig van eekhoorns, sabelmarters en marters, en neemt vaak beter water en verf op dan synthetisch haar. Penselen van natuurlijk haar zijn goed elastisch en laten zich vormen tot een mooie punt. Bovendien gaan ze langer mee – met een aantal van mijn beste penselen werk ik al jaren.

Grote, platte penselen zijn goed voor achtergronden en grote vlakken. Ze nemen veel water op, en zijn daarmee heel geschikt voor wassingen. Kleinere penselen zijn beter voor de details: gezichten, dieren en voorwerpen. Zoals je op de foto aan de linkerkant kunt zien, hebben penselen allerlei verschillende vormen, variërend van een platte of ronde vorm tot een waaivorm – elk om een ander effect te creëren. Zoals te verwachten valt, zijn de penselen met de beste kwaliteit ook het duurst. Sommige penselen zijn voor meerdere doeleinden te gebruiken; je zult er al snel achter komen welke penselen het meest geschikt zijn voor een bepaald doel en welke je favorieten zijn.

* **TIP:** Het is belangrijk om penselen droog en schoon te bewaren. Maak ze na gebruik schoon met een beetje zeep en water, laat ze drogen en ruim ze op – op deze manier gaan ze langer mee.

* **TIP:** Je kunt je waternverfpenselen ook gebruiken voor andere in water oplosbare media, zoals gouache en inkt, maar gebruik ze niet voor olieverven en acrylverven.

WATERVERF MET AQUAREL- POTLOOD

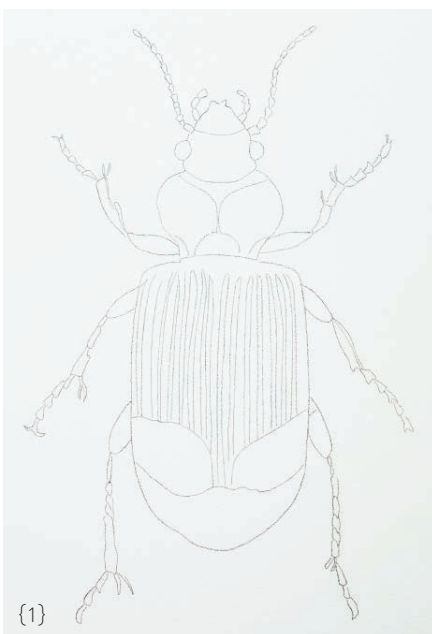
Aquarelpotloden zijn handig om te gebruiken bij het maken van gedetailleerde schilderijen, omdat je er nauwkeuriger mee kunt werken dan met een penseel.

Met aquarelpotloden kun je droog werken, of gemengd met water voor een vloeiend effect. Gebruik de punt van een penseel om water aan te brengen en werk de kleur van je potloodvlakken uit.

In dit voorbeeld kun je ervoor kiezen om de potloodvlakken droog te houden, of om water toe te voegen en ze te laten vloeien – wat jij wilt.

WATERVERF MET
AQUARELPOTLOOD:
KEVER

{1} Teken met potlood de contouren van de kever. {2} Schilder de kever met waterverf, maar laat het grote dekschild blanco. Laat de verf drogen. {3} Kleur met aquarelpotlood de strepen op het dekschild in. De potloodtekening kun je laten zoals hij is, zodat hij contrasteert met de donkere, geverfde delen, zoals je hier kunt zien. Je kunt ook wat water toevoegen en het getekende deel laten vloeien. Breng ten slotte met verf wat donkere accenten aan op het schild om het duidelijker te maken.

MASKEERVLOEISTOF

Maskeervloeistof is een ander medium dat je kunt gebruiken om verf te weren. Je brengt het aan op die plekken op het papier waarvan je niet wilt dat ze gekleurd worden en verft hier vervolgens overheen. Zodra alles droog is, wrijf je de maskeervloeistof weg. De verf zit uitsluitend op de plekken die niet gemaskeerd waren.

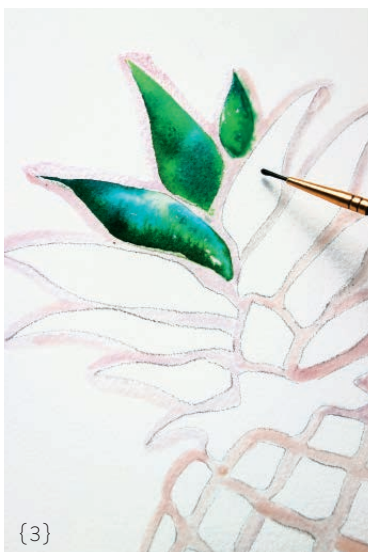

Maskeervloeistof geeft hetzelfde effect als een sjabloon als het gaat om het uitsluitend kleuren van bepaalde delen van je werk. Het is heel geschikt voor gedetailleerde onderwerpen, omdat het je in staat stelt om nauwkeurig te werken.

* **TIP:** Je kunt maskeervloeistof met wat water verdunnen om het makkelijker aan te brengen. Verdun het niet te veel, want dan kun je het niet meer verwijderen. Droog nooit met een föhn verf die aangebracht is over een maskeervloeistof: de vloeistof zal smelten!

MASKEERVLOEISTOF: ANANAS

{1} Teken met potlood de contouren van de ananas. {2} Verf met de maskeervloeistof de plekken waarvan je wilt dat ze wit blijven. Gebruik daarvoor een goedkoop of oud penseel. Laat het drogen. {3-4} Schilder je ontwerp met waterverf; geef alles wat gekleurd moet worden een kleur. Meng groentinten voor de bovenkant van de ananas, en oranje- en bruintinten voor het fruitgedeelte. Verwijderd zodra de verf droog is de maskeervloeistof met een scalpel, afbreekmes of een gum.

VLOEIENDE KLEUREN: RODE OUTFIT

Waterverf is een briljant medium voor het schilderen van stoffen. Hier zie je hoe de verf de stof soepel doet lijken en hoe het volume kan geven aan een plat vlak.

{1} Teken met potlood de contouren van de vrouw. Schilder de onderlaag van het gezicht en de hand in een huidskleur. Voeg grijs toe om schaduwen

te maken. {2} Schilder de kleren. Maak met je kwast de top van de vrouw een beetje nat en verf het rood. Druppel water op de kleur om verschillende tinten te maken. {3} Nadat je de top rood hebt geverfd, neem je een dun penseel. Voeg hiermee met zwarte verf schaduwen en details aan de kleding toe. Ik heb niet gewacht tot de verf droog was, omdat ik wilde dat het een beetje zou uitlopen voor een nonchalant effect. {4} Maak met een rood-rose tint en een groot penseel vegen van de bovenkant van de broek naar beneden. Laat ook plekken leeg. Als je klaar bent met het rood, voeg je wat zwarte tonen toe om structuur aan te brengen. Ook hier heb ik het zwart aangebracht toen het rood nog nat was, zodat de kleuren konden vloeien. {5} Gebruik een heel dun penseel om de riem, het haar, de oorbellen en het gezicht te schilderen. Doe dit wel pas als de verf droog is, om er zeker van te zijn dat het resultaat netjes wordt.

